5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - A-rul 237

ICGB

Vineri 29 August 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65, 9.15, 18.-
STRĂINĂTATE: Lei 8 luni 10.-, 6 luni 20.-, Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 bani 30
Idem pag IV „ 40
Anunciuri și reclame 2,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime de la 50–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11 Brezoianu 11

București 28 August 1914

Iarăsi neutralitate

Intr'un duios acord, organele oficioase ale celor două partide istorice, ne predică de câteva zile cea mai scrupuloasă rezervă în toate aprecierile care n'ar fi compatibile cu datoriile decurgând dintr'o strictă neutralitate. Sfatul e în toate privințele excelent, cu o condiție, ca această rezervă în toate aprecierile fără deosebire între vecinii din dreapta și din stânga, să fie scrupulos păzită înainte de toate de către însăși cercurile diriguitoare.

Liniștirea spiritelor, atât de necesară pentru ca toate energiile să se concentreze în singura grijă a intereselor țării, nu se poate obține prin recomandații, fie ele chiar sub formă de comunicate, ci numai printr'o acțiune și o atitudine a celor de sus strict conformă cu starea de neutralitate hotărîtă de consiliul de Coroană și consfințită de sentimentul public aproape unanim. Opinia publică, atât de simțitoare în aceste vremuri, are cuvânt să fie alarmată de orice echivoc, de orice relicvență sau incertitudine care s'ar manifesta prin vreo măsură sau o atitudine, fie din partea guvernului, fie din partea acelor cari au sau pot avea un glas hotărîtor în treburile țării.

Iar când se îngăduie unele fapte cari dau loc la echivoc; când atitudinea cutăruĭ șef e plină de subîntelesuri; când între unguri se discută caracterul definitiv sau provizor al neutralității; când șeful partidului liberal din Iași, în disprețul hotărîrei luate de guvernul pe care'l reprezintă, face până chiar și prin organul guvernamental din localitate, o propagandă activă în favoarea alianței cu Austro-Ungaria, propagandă ale cărei ramificații, trecând prin valea Prahoveĭ, se întind și dincolo de hotarul țării, în aplauzele presei germane și maghiare; când într'un cuvânt acei cari ne conduc nu ne dau îndestul pilda unei atitudini conforme cu datoriile decurgând dintr'o strictă și leală neutralitate, comunicatele și preceptele oficioase sunt lipsite de autoritatea trebuitoare pentru liniștirea spiritelor.

Dar presa conservatoare ne mai recomanda deunăzi să ne ferim de sentimentele noastre pentru ca la ceasul hotărîtor să le supunem interesului țării așa cum îl va aprecia consiliul de Coroană

Să ne înțelegem:

Că la ora de primejdie toate sentimentele se vor supune interesului țării, de aceasta nimeni n'are voe să se îndoiască și recomandațiile sunt de prisos.

Dar întrucât sentimentele noastre sunt expresiunea opiniunei publice, ar fi din cale afară primejdios de a prevede o antiteză posibilă între ele și interesul țării astfel cum ar putea eventual să-l aprecieze consiliul de Coroană. Căci, în afară de asentimentul public din care această instanță supremă, necontrolată și neresponsabilă, își trage întreaga sa putere, o hotărîre a consiliului de Coroană, mai cu seamă într'o chestie de războĭ, ar apărea ca un act de autocratism incompatibil cu instituțiunile țărei.

Dar aceasta nu va fi!

Greșelĭ s'au putut comite. Păreri izolate pot fi, unele șovăitoare altele aruncate într'o direcție aventuroasă prin imprejurări personale îndelebile.

Suntem însă încredințați că atitudinea României va rămânea, după cum a fost până astăzi, rezultatul unuĭ deplin acord între hotărîrile de sus și sentimentul public, emanațiune puternică din nevoia de conservare a miculuĭ pământ ce ni s'a transmis prin vitejia și prudența strămoșilor, luminată prin povețele îndrumătorilor acestuĭ neam, și prin învățămintele trecutului său, și însuflețită prin pregătirea pașnică și neadormită a aspirațiunilor sale.

Moteĭ B. Cantacuzino
Predeal, 25 Aug. 1914

Pacea balcanică

„Le Journal des Balkans" publică în numărul său de erĭ, următorul interesant articol, datorit d-luĭ Take Ionescu:

„Groaznicul și absolut neexplicabilul războĭ care pustiește în acest moment o mare parte a Europeĭ a trebuit să aprindă din nou focul în peninsula balcanică. Se pare totuși — și aceasta e singurul eveniment îmbucurător în toată tragedia — că furtuna începe să se risipească și că vom putea spera poate că popoarele din Sud-Estul Europeĭ nu se vor războĭ între ele. Manifestul opoziției bulgare, la care a răspuns declarația guvernuluĭ, e un mare pas pe calea înțelepciuneĭ și a patriotismuluĭ balcanic.

De fapt războĭul între noĭ, micile națiuni din Sud-Estul Europeĭ, e pur și simplu sinucidere.

Al douilea războĭ balcanic a fost o greșală capitală, o adevărată crimă contra intereselor noastre, ale tuturor.

E de prisos să cercetăm a cuĭ a fost greșala; ea a fost mai generală de cât se crede și toată lumea a plătit-o și o plătește încă. Ceea ce e sigur, este că abia un an după acest războĭ, toți, chiar aceĭ cari în aparență au câștigat cel mai mult prin acest războĭ, ar prefera ca el să nu fi avut loc nicĭ odată. Eĭ ar avea azĭ teritoriĭ mai restrânse poate, dar știu bine că ar fi mai puternicĭ și mai liberĭ.

Intr'o epocă ca a noastră în care orice noțiune de drept în relațiile internaționale a fost suprimată, în așa măsură că, departe de a voi să afișeze ipocrizia ca altă dată, fie care se laude cu cinismul, micile națiuni nu pot avea o șansă de viață real independentă de cât simțindu-se solidare.

Sunt în Europa, cel puțin mai sunt astăzĭ, un mare număr de State micĭ. Două din aceste State, Portugalia și Elveția nu aŭ a se teme de loc pentru independența lor. Portugalia, cel puțin în ce privește teritoriul eĭ continental, este situată astfel că e în afară de orice atac. Și atâta timp cât supremația măreĭ va rămâne în mâinile Angliei, ea poate rămâne perfect liniștită. Elveția de asemenea nu este de loc amenințată.

Celelalte micĭ națiuni sunt grupate prin situația lor geografică.

Grupul de la Nord, Statele scandinave, este apărat prin supremația maritimă a imperiuluĭ britanic. In ziua când această supremație va înceta, existența lor va fi mai mult de cât amenințată. Își datorește firește o mare amiciție și relațiuni strânse. Ele o fac și au dreptate că o fac.

Grupul de la Est, Belgia, și Olanda, n'a înțeles învățămintele geografieĭ și istorieĭ. Teoria Hinterlanduluĭ nu se putea să nu le amenințe mai curând sau mai târziu.

Ele ar fi trebuit să se alieze de mult și să se înarmeze până în dinți. Toată lumea ar fi respectat independența lor. N'aŭ făcut-o și Belgia o plătește în acest moment aspru, deși în mod eroic. Să sperăm că nu va veni și rândul Olandeĭ!

Aicĭ, în Sud-Estul Europeĭ, se află grupul cel mai important al micelor națiuni. Noĭ suntem ceĭ mai amenințați, pentru că suntem ceĭ mai bogați, ca bogății naturale, și ceĭ mai doriți, pentru că desvoltarea noastră economică este încă primitivă.

Noĭ suntem în același timp moștenitoriĭ acesteĭ Turcii europene pe care atâția aŭ râvnit-o și carĭ nu se pot obicinui s'o vadă trecând în mod definitiv în mâinile celor micĭ.

Pentru toate aceste motive, independența reală a națiunilor din Sud-Estul Europeĭ este în pericol. Faptul că ele sunt cele mai puternice, militărește vorbind, nu este o garanție suficientă. Singură, nicĭ una din ele nu va putea rezista. Una câte una, vor cădea toate mai curând saŭ mai târziu.

In aceste condițiuni, dacă o alianță este încă un lucru prematur, ceĭ puțin să înțeleagă toate aceste națiuni că războĭul între ele ar fi mai mult ca o nebunie: ar fi o crimă.

Nemulțumirile reciproce pot fi regulate în mod amical. Amorul propriu nu trebue să mai intre în joc, când e vorba de existența națională. Or, nu s'ar putea în deajuns repeta, orĭ ce războĭ între popoarele din Balcanĭ e de natură a periclita, pentru mâine, saŭ poimâine, indiferent, existența lor națională.

Se pare că instinctul popoarelor a vorbit. Să sperăm că guvernele se vor conforma.

Take Ionescu

Viitorul principe al Albaniei

Roma, 25 (sosită 26). — **„Giornale D'Italia" află de la Durazzo că noul principe al Albaniei va fi Burhan Edin fiul sultanuluĭ Abdul Hamid; Albania ar fi cu totul independentă de Turcia iar principele ar alege un drapel după plăcerea sa. Se așteaptă sosirea luĭ Essad pașa și a șefilor din interiorul țărei, spre a se constitui un Senat. Essad pașa ar fi președinte al consiliuluĭ; fostul ofițer turc Irfan bey a fost numit comandant general al Durazzuluĭ.**

(A. R.)

Un locot.-colonel belgian împușcat pentru trădare

Paris. — *Aflu pe cale particulară că printre numeroșiĭ spioni germani, carĭ aŭ fost împușcați în Belgia dela începerea războiuluĭ, se află și un lt.-col., numit Ekstein, din armata belgiană. Ofițerul acesta superior s'a dovedit că transmitea trupelor germane știrĭ care ar fi putut periclita reliștența belgiană.*

Pe aceiași cale mi se adaogă informația că lt. col. Ekstein ar fi un vechiu partizan al trădăriĭ și mituirilor. Acum câțiva anĭ, cu prilejul unor furnituri militare ce urma să recepționeze dela uzinele Krupp, a fost acuzat de mituire, dar în lipsă de dovezĭ suficiente a fost atunci achitat.

mit Estein, din armata belgiană.

RAZBOIUL EUROPEAN

- Serviciul nostru telegrafic -

LĂNCIERI BELGIENI NAVĂLIND ÎN ULANI

Situația armatelor aliaților

Paris, 25 (sosită 26). — **Comunicat oficial, 23 ore:**

1) La aripa noastră stângă armatele aliate aŭ înaintat fără ca inamicul să se fi împotrivit cu energie.

2) La centru, în regiunea Verdun, aŭ fost alternative de înaintare și de retragere; situațiunea este neschimbată. La dreapta în Vosgi, câteva succese parțiale.

3) Paris. — **Elementele apărăriĭ înaintate aŭ dat în apropiere de Ourcy mai multe lupte cu rezultat favorabil pentru trupele franceze.**

4) Ministrul de războiu a adresat guvernatoruluĭ din Maubeuge o depeșe în care spune: „In numele guvernuluĭ Republicei și al țărei întregĭ, trimit vitejilor apărători din Maubeuge și vitezeĭ populațiuni expresiunea adânceĭ admirațiuni. Văd că nu vă dațĭ înapoĭ dela nimic spre a prelungi împotrivirea până la ora sperată a liberăriĭ voastre". De altă parte, comandantul șef a citat pe ordinul de zi al armatelor în campanie, pe guvernatorul din Maubeuge pentru frumoasa luĭ apărare. (A. R.)

Petrograd, 26. — **Comunicatele franceze spun: I) O bătălie generală a început pe linia Nanteuil-Lehaudoyr-Verdun. II) Afară din Paris garnizoana a angajat o luptă la aripa dreaptă a armateĭ germane; francezii aŭ respins pe germani până la Ourcq. Comunicatele constată că situațiunea armatelor aliate e favorabilă.** (A. R.).

Lille a fost evacuat de germani

Petrograd, 26. — *„Times" crede a ști că generalisimul Joffre a reușit a face o întoarcere a linieĭ grupelor germane, pe când englezii le-au atacat pe flanc. In urma acestuĭ succes germaniĭ aŭ evacuat în grabă Lille. Impăratul Wilhelm cu statul luĭ major au sosit la Metz.*

In părțile inundate ale Belgieĭ germaniĭ aŭ pierdut o enormă cantitate de artilerie. (A. R).

IN JURUL PARISULUI

Roma, 26. — **Se telegrafiază din Paris că acțiunea începută de armata din Paris împotriva aripeĭ drepte a armateĭ germane a fost dusă mai departe și desvoltată în cursul zileĭ de erĭ.**

Ea a îngăduit trupelor franceze de avangardă să ajungă până la Nord Cury fără să întâmpine nicĭ o resistență mai serioasă din partea dușmanuluĭ. (A. T. I.).

PIERDERILE CRUCISETORULUI PATHFINDER

Londra, 26. — **Perderile crucișetoruluĭ Pathfinder sunt de 4 morți, 13 răniți și 243 dispăruți.** (A. R.).

SAMOA ocupată de englezi

Berlin, 26. — **Știrĭ sigure sosite aci anunță că Samoa a fost ocupată la 16 August fără luptă de către englezi.** (A. R.).

CAPITULAREA cetății Maubeuge

***Berlin, 26.* — Marele stat major anunță de la marele cartier general, că Maubeuge a capitulat erĭ. Au fost luați 40.000 de prizonieri între carĭ 4 generalĭ, 400 de tunurĭ, mult material de războiu.** (A. R.)

O telegramă a împăratului Wilhelm către Wilson

Berlin, 28 — *Impăratul Wilhelm a trimis următoarea telegramă președintelui Wilson: Se anunță că la luarea fortăreței Longwy s'a descoperit o fabrică a statului francez, de proiectile dum-dum. Protestez în contra acestuĭ mod barbar de a duce războiul. Se mai stabilește că guvernul belgian a încurajat și a pregătit cu anticipare participarea populațiunii civile belgiene la luptă; au fost comise cruzimi chiar de către femeĭ și de copiĭ, ceea ce ne-a obligat la cele mai riguroase măsurĭ, la distrugerea satelor și chiar a vechiuluĭ oraș Louvain, excepțând primăria luĭ. Inima mea sângerează că atare măsurĭ au devenit neapărat necesare.* (A. R.).

Știri din sursă rusă

Petrograd, 26. — **Fugariĭ din armatele austriace relatează că pierderile lor sunt enorme; numeroase regimente aŭ fost cu totul decimate.**

*

Numărul lucrătorilor fără de lucru la Berlin se urcă la 50.000. Comerțul Germanieĭ cu 28 de țărĭ este perdut; deficitul eĭ este deja de 4 miliarde de mărcĭ.

*

Rezervistiĭ și recruțiĭ belgieni pe 1915 aŭ primit ordinul de a se înrola.

*

***Austriacii se teme că Bucovina se va libera de sub jugul austriac; se fac perchiziții prin casele românilor. Simpatiile ungurilor pentru Rusia cresc.* (A. R).**

*

Ziarul Rieci relevează abilitatea generalului Joffre și eroismul luptei belgienilor.

Corespondenții particulari confirmă dezorganizarea armatelor austriace și constată că ele fac uz de gloanțe explozibile.

(A. R.)

Hidroplan german scufundat lângă Harwich

Roma, 25 (sosită 26). — *Se telegrafiază din Londra, că un submarin englez a găsit în Marea Nordului un hidroplan german strical, care era pilotat de un ofițer german. Hidroplanul a fost scufundat iar aviatorul a fost prins și dus de submarin la Harwich.* (A. T. I.).

NOUL PAPA PENTRU PACE

Roma, 25 (sosită 26) — *In cercurile ralianului se asigură că unul din primele acte ale noului Papă va fi un document în folosul păceĭ.* (A. T. I.).

Situația PE FRONTUL AUSTRO-RUS

Petrograd, 26. — (Oficial). **Pe tot frontul bătăliei austriace s'au dat lupte toată ziua de 24 August.**

La centru armata austriacă urmează a se retrage.

In regiunea Ravaruska s'au dat lupte crâncene contra unor importante forțe austriace.

Trupele ruse atacă poziționea austriacă puternic fortificată lângă Godorok.

Pe țărmul stâng al Vistuleĭ ofensiva rușilor este favorabilă. (A. R.).

*

Viena, 26. — *„Corespondenz Bureau" comunică: Agenția telegrafică din Petersburg a desmintit vict[illegible] Auffenberg lângă Zamosc și Tieszowce semnalate de către „Korrespondenz-Bureau" și în acelaș timp a știut să anunțe o victorie uriașă a rușilor lângă Lemberg precum și o bogată pradă, că s'ar fi luat acolo 70.000 de prizonierĭ, s'ar fi cucerit sute de tunurĭ etc. Contrariu acestor știrĭ, suntem autorizați a declara că lângă Lemberg n'a avut loc nicĭ o bătălie și deci nu poate fi vorba de o victorie a rușilor.*

Precum s'a anunțat deja, Lembergul a fost evacuat de bună voie de trupele noastre pentru motive strategice. Știrile rusești despre o bogată pradă și despre 70.000 de prizonierĭ sunt de asemenea inventate, afară doar dacă rușii socotesc pe fiecare locuitor din Lemberg ca prizonier, ca să aibă un număr mai mare. In ce privește succesele armatelor noastre carĭ aŭ avansat victorios în Rusia, e de ajuns a reaminti primele știrĭ ale comandantuluĭ șef al armateĭ austro-ungare carĭ din fericire au fost confirmate de noui succese de atunci. Agenția telegrafică din Petersburg nu va isbuti cu acest mod de a scrie, să rescumpere victoriile noastre. (A. R.)

SPANIA nu va eși din neutralitatea sa

— DECLARAȚIILE AMBASADORULUI SPANIOL LA ROMA —

Roma, 25 (sosită 26). — *D. Ramon Pinay Millet, fiind interviewat de un redactor al ziaruluĭ „Tribuna", a desmințit svonul că țara luĭ ar fi pe punctul de a intra în acțiune, alăturându-se de Triplă Intelegere. După declarațiile d-luĭ Pina, Spania e hotărâtă să păstreze în mod absolut neutralitatea pe tot timpul actualuluĭ războiu. Motivele acesteĭ neutralități sunt de ordin politic și economic. Ea va folosi la desvoltarea industrială, comercială și financiară a Spanieĭ, care ține să păstreze cele mai bune raporturĭ cu toate Puterile.* (A. T. I.).

OFENSIVA SARBA

Niș, 26. — *Generalul Stepa Stepanovici a fost înaintat voevod, ca și voevodul Putnik în urma războiuluĭ balcanic.*

Nu se semnalează nimic important pe frontul muntenegrean.

Ofensiva sârbă urmează, însă e ușor de înțeles că nu se pot încă comunica amănunte asupra operațiunilor militare. (A. R.)

Diferite Știri

EXPLICAȚIILE ASUPRA DISTRUGEREI ORAȘULUI LOUVAIN

Berlin, 26. — „Gazeta Germaniei de Nord scrie: Am avut prilejul să vorbim cu directorul de la „Deutsche Bank" Helferich, care tocmaĭ se întorcea din Belgia și a fost și la Louvain. Dânsul spune că nu a fost deloc vorba de distrugerea totală a orașuluĭ Louvain, care ar fi fost bombardat în întregime. Incendiĭ au fost numaĭ în cartierele de Est, unde, după ce orașul s'a predat în mod liniștit, trupele germane au fost atacate viclenește și sistematic cu împușcăturĭ persistente. Străzile ce merg la gară, orĭ în direcția Tirlemont, orĭ spre centrul orașuluĭ, au zidurile semănate cu urme de gloanțe, ca probă că fiece parte a stradeĭ a trebuit să fie luată cu asalt. Din potrivă, jumătatea întreagă a orașuluĭ de la Sud și partea din cea de Vest e aproape neatinsă. Numeroase case poartă inscripțiunea: Aci locuesc oameni cu bune intențiuĭ; rugăm a fi cruțați".

Primăria din Louvain, perla orașuluĭ, este cu totul neatinsă și a fost salvată de trupele noastre. Ofițeriĭ carĭ aŭ luat parte la luptele de pe străzi, spun că oamenii noștri aŭ căutat pompe de incendiŭ spre a stinge casele carĭ ardeaŭ în vecinătatea primărieĭ, apărând acest giuvaer arhitectural de ruină, și aŭ executat lucrărĭ de salvare pe când locuitoriĭ din Louvain continuaŭ a trage asupra lor. Din nenorocire nu s'a reușit a se salva prețioasa bibliotecă a Universității.

(A. R.)

UN APEL AL SCRIITORULUI SIENKIEVICI CATRE NORODUL POLONEZ

Roma, 26. — *Ziarul „Matin" află din Petrograd că Enric Sienkievici a dat la ivealâ un apel, prin care îndeamnă pe copiiĭ bătrâneț și nenorociteĭ patrie polonezĭ să se lupte cu lealitate și bărbăție în folosul Rusieĭ* (A. T. I.).

UN HIDROPLAN FRANCEZ LA ANTIVARI

Roma, 25 (sosită 26). — Se telegrafiază din Cettinge că un hidroplan francez a sosit la Antivari, escortat fiind de un torpilor din flota franceză. (A. T. I).

CONCESIUNILE GRECIEI IN CHESTIA INSULELOR

Atena, 25 (sosită 26). — *Comunicat oficial. In decursul crizeĭ. Tripla Alianță nu a procedat la nicĭ un demers pe lângă guvernul elenic în favoarea concedării Cavalleĭ către Bulgaria, nicĭ nu a sfătuit pe Grecia să procedeze la vre-o concesiune în chestiunea insulelor: concesiunile făcute de Grecia în chestiunea insulelor emană din propria eĭ inițiativă.* (A. R.).

DESMINȚIRE

Berlin, 26. — Contrariu știrilor publicate de ziarele *Times* și *Patrie* după povestirile călătorilor afirmând că pavilioanele englez, rus și francez la expoziția dela Leipzig ar fi fost incendiate cu rea voință și că orașul n'ar fi făcut nimica spre a stinge focul, administrațiunea expoziției declară că nicĭ odată nicĭ un pavilion nu a ars. Cât despre pavilioanele de carĭ e vorba, ele sunt absolut neatinse, însă firește în bise. In nicĭ un caz orașul n'ar fi asistat cu liniște la un incendiŭ, deparece în Germania se respectă și se apără chiar și în vreme de războiŭ proprietățile străine.

(A. R.)

Datoria noastră în fața pericolului

Ziceam că: Datoria fiecăruĭ bun român, în momentul de față este să nu se lase a fi târât de sentimente saŭ resentimente, ci gândindu-se bine la gravitatea situațiuneĭ, la pericolul mare în fața căruia suntem, să caute cu calm și socoteală, drumul ce trebue să apucăm pentru a ne strecura țara cu bine până la limanul dorit.

Mai nainte însă, o să-mĭ permit a răspunde încă odată la întrebarea care preocupă pe multĭ și anume dacă: Puternicĭi noștri vecinĭ în luptă, ne vor îngădui să ne alegem liberĭ drumul pe care să ne conducem barca destinului iubiteĭ noastre țărișoare și nu ne vor sili să ne alipim la una din ele.

Aceasta o fac numaĭ pentru a liniști pe aceia carĭ mai daŭ crezământ zvonurilor interesate, că una sau alta din cele două împărățiĭ vecine ne-ar amenința pentru ca să ne pronunțăm de partea cuĭ suntem și să intrăm fără a mai întârzia în acțiune.

Răspunsul meŭ este și astăzĭ, tot acela pe care l'am dat dela început și anume: *Țara noastră este prea mică pentru a se amesteca în lupta titanică dintre cele două alianțe,* **dar este mult prea tare pentru ca vre-una din aceste alianțe să vrea cu tot dinadinsul să o aibă împotriva eĭ.** *De aceea sunt și astăzĭ absolut sigur și deci foarte liniștit că nicĭ una din cele două alianțe protivnice nu ne va ataca, așa că vom putea în liniște păstra espectativa armată până în momentul când vom vedea noĭ că interesele noastre vitale sunt amenințate. Atunci vom ști să ne facem datoria întreagă, oricare va fi sacrificiul pe care va trebui să-l aducem.*

De asta cred că nimenĭ în lume nu se mai îndoește astăzĭ; de aceea nicĭ găsesc că mai este nevoe să pierd un singur moment pentru a dovedi dreptatea spuselor mele.

Am zis că vom putea în liniște păstra *espectativa armată* până în momentul când vom vedea *noĭ*, că interesele noastre vitale sunt amenințate.

Cred că fiecare m'a înțeles că eŭ nu admit neutralitatea și deci mai puțin neutralitatea cu orice preț. Credința mea nestrămutată este că: trebue să nu ne băgăm nicĭ să ne amestecăm în acest conflict atâta timp cât interesele noastre nu sunt în joc; de îndată însă ce interesul românismuluĭ va cere, vom interveni ca un singur om, cu toată puterea hotărîreĭ nestrămutate de a nu lăsa nu numaĭ să pearĭ neamul românesc dar nicĭ măcar să se întocmească o alcătuire care să-ĭ pericliteze aspirațiunile luĭ.

Harta Europeĭ se va schimba de sigur în urma acestuĭ războiŭ; eĭ bine nu putem și nu vom permite ca această schimbare să se facă în dauna românismuluĭ. eŭ cred că ceasul a sosit când statele naționale vor trebui să tranșeze odată această chestie. E aproape o săptămână de când Talaat bey a părsit Capitala Românieĭ și delegații greciĭ n'aŭ primit încă instrucțiunile cerute. Orice tărăgăneală și amânare din partea Greciei e considerată aicĭ ca un motiv ca să câștige Grecia timp.

Nu se știe încă precis dacă Talaat bey se va înapoia la Bucureștĭ ca să continue tratativele saŭ va comunica telegrafic cu ceĭ doĭ delegați turcĭ rămași la Bucureștĭ.

Un lucru e cert și anume că spiritele aicĭ în Turcia sunt foarte pornite contra grecilor atât din cauza chestieĭ insulelor cât și în urma știrilor sosite din Macedonia. Ziarele locale turcești primesc zilnic știrĭ foarte neliniștitoare din Macedonia.

umfe în contra artificiilor diplomatice de a da viața unor conglomerate unde nu pot fi decât asupriți și asupritorĭ. De aceia sunt sigur că și ceasul românismuluĭ a sosit și că în curând cu toțiĭ laolaltă vom mulțumi celuĭ a tot puternic, iar noĭ bătrânilĭ vom zice cu inima plină de bucurie: Acum slobozi Doamne pe robul tăŭ, că ochiĭ meĭ aŭ văzut unitatea neamuluĭ înfăptuită.

Departe de ziua cea mare a neamuluĭ nu mai suntem, de aceea trebue să fim pregătiți cu toțiĭ și hotărîți a nu scăpa ocazia poate unică ce ni se prezintă.

Hotărîrea de a muri până la unul, orĭ a înfăpui unitatea românilor trebue să fie crezul, hrana vieții tuturor de la rege și până la opincă. Sunt sigur că Dumnezeŭ ne va fi în ajutor și că o vom înfăptui mână în mână cu Germania și cu Italia carĭ urmăresc ca și noĭ unitatea lor națională.

Mulți gândesc că-ĭ utopie a mai crede în mersul mână în mână al Italieĭ cu Germania din multe cauze: întâĭ fiindcă Italia a părăsit tripla alianță și deci pe Germania în momentul cel mai critic, atuncea când a fost atacată din atâtea părți; al doilea fiindcă interesele Italieĭ sunt diametral opuse Austro-Ungarieĭ aliată fidelă a Germanieĭ și multe altele.

Eĭ bine nu! Eŭ sunt sigur că aceste două națiuni, Germania și Italia vor dicta împreună pacea Europeĭ, întemeiate una pe faptul că dânsa va fi victorioasă învingând atât pe Franța cât și pe Rusia, iar cealaltă fiindcă va fi arbitrul puternic, având toate forțele eĭ intacte și gata de a lovi pe cel ce nu va voi să se supună.

Interesul Germanieĭ de a menține existența Austrieĭ, fiind terminată în ziua când Rusia, adică slavismul va fi sdrobit, nimic nu va mai întuneca leala legătură dintre Germania și Italia. Sfârșitul acestuĭ războiŭ se desenează așa de clar și sigur cu victoria Germanieĭ, încât este de datoria noastră să fim pregătiți pentru ca în momentul suprem, care se apropie, să putem înarma toată suflarea capabilă de a purta arma, pentru ca alături de dânsa și de Italia să dăm tuturor naționalităților viața la care aŭ dreptul, imunând astfel pacea adevărată și durabilă în Europa.

Astăzĭ se știe că țara întreagă nu vrea să meargă nicĭ alături de Rusia, nicĭ alături de Austro-Ungaria. Dar că ea vrea cu tot dinadinsul să fie pregătită și să aibă arme și muniții în de ajuns, pentru a în momentul suprem, care este foarte apropiat, să poată înfăptui unitatea națională. Asta o știe, deci să nu o piardă din vedere ceĭ ce-și asumă dreptul de a ne conduce, fiindcă grea le va fi răspunderea

D. Matak

Scrisori din Turcia

Cu cine va merge Turcia? — Tratativele dintre Turcia și Grecia. — Ce se petrece în Macedonia. — Piața Capitalei. —

Constantinopol, 25 August

A trecut mai mult ca o lună de când a izbucnit războiul general în Europa și azĭ încă multe state staŭ în expectativă.

Și paralel cu interesul ce poartă lumea știrilor sosite de pe câmpul de luptă, atitudinea viitoare a Puterilor carĭ azĭ încă mai sunt neutre, preocupă cu adevărat opinia publică de aicĭ ca și de pretutindenĭ pentru că soarta războiuluĭ va depinde nu numaĭ de armele deja angajate ci și de atitudinea statelor carĭ încă nu s'aŭ declarat.

Turcia de și a mobilizat și în parte concentrat armata eĭ, n'a eșit încă din neutralitatea proclamată încă de la declararea războiuluĭ general. La întrebarea ce va face Turcia, saŭ mai bine zis cu cine va merge? se poate azĭ răspunde cu oarecare afirmație: *neutră* saŭ *cu Germania.*

Neutralitatea Turcieĭ depinde de atitudinea statelor balcanice și în deosebi de acea a Românieĭ și Bulgarieĭ. Cât timp aceste două din urmă state din Balcanĭ vor sta neutre, Turcia n'are nicĭ un interes să iasă din neutralitate și această pentru două motive: 1) o acțiune izolată a Turcieĭ nu va avea acelaș efect ca acel al uneĭ acțiuni combinate și 2) Turcia fiind înainte de toate și ea un stat balcanic nu poate să-și angajeze forțele în altă parte cât timp situația în Balcanĭ nu e limpezită.

In ziua însă când Turcia va fi nevoită să iasă din această neutralitate, totul ne face să credem că Turcia nu poate merge de cât alături de Germania. Simpatia poporului turc pentru francezĭ a făcut azĭ loc uneĭ admirațiuni pentru Germania și armata eĭ.

Armata turcă a avut și are ca instructorĭ ofițeriĭ germani, armamentul eĭ a eșit din fabricile Germanieĭ, și tot Germania a fost aceea care acum câtva timp a alinat durerea turcilor cauzată de reținerea din partea Angliei a celor două marĭ vase turcești, „Reșadie" și „Osman I" pentru carĭ poporul turc și-a dat și ultimul obol. Orice victorie a armatelor germane e primită cu un adevărat entuziasm de către turcĭ.

Cu toată această admirație pentru Germania, opinia publică din Turcia vede cu ochĭ foarte buni atitudinea de până acum a guvernului, de a nu eși din neutralitate și se crede că Turcia nu se va depărta de această linie de conduită de cât forțată de împrejurărĭ și de atitudinea celorlalte state din Balcanĭ.

De la înapoierea din Bucureștĭ a luĭ Talaat bey n'avem aicĭ nicĭ o știre cu privire la tratativele angajate la Bucureștĭ între delegații turcĭ și greciĭ. Și cu toate că la sosirea luĭ aicĭ, Talaat bey a declarat că e foarte optimist în această privință, mulțiĭ aŭ început să creadă că și de data această nu se va putea ajunge la nicĭ o înțelegere. Presa turcă care tratează aproape zilnic această importantă chestiune menită să clarifice puțin situația din Balcanĭ, e foarte nemulțumită de tărăgănelile Greciei care a început să recunoască că e în interesul eĭ să tranșeze odată această chestie. E aproape o săptămână de când Talaat bey a părsit Capitala Românieĭ și delegații greciĭ n'aŭ primit încă instrucțiunile cerute. Orice tărăgăneală și amânare din partea Greciei e considerată aicĭ ca un motiv ca să câștige Grecia timp.

Nu se știe încă precis dacă Talaat bey se va înapoia la Bucureștĭ ca să continue tratativele saŭ va comunica telegrafic cu ceĭ doĭ delegați turcĭ rămași la Bucureștĭ.

Un lucru e cert și anume că spiritele aicĭ în Turcia sunt foarte pornite contra grecilor atât din cauza chestieĭ insulelor cât și în urma știrilor sosite din Macedonia. Ziarele locale turcești primesc zilnic știrĭ foarte neliniștitoare din Macedonia.